

Svenska Arbetarsångarförb.
1:STA SÅNGARSTÄMMA

**sång
66**



ALINGSÅS
19-22 maj

PROGRAM



Fünf Kräuter
(FEM ÖRTER)
KARAMELLEN I FÖRKYLNINGSTIDER
ALINGSÅS

Alla sångare

**hälsas
välkomna
till**

PLANTAGET:s
servering

HSB bostadsrätt

HSB *Ger tryggad bostadsupplåtelse*

HSB *Ger inflytande och insyn*

HSB *Avgifter till självkostnad*

HSB *Avsätter till fonder för underhåll*

HSB *Insatsen växer*

HSB i Alingsås

Plangatan 32 - Tel. 0322/125 28, 125 46

Exp. vard. (utom lördag) 8.30–10.00, 12.30–14.00

Torsdag dessutom 17.00–18.00

SVENSKA ARBETARSÅNGARFÖRBUNDETS 1:sta SÅNGARSTÄMMA

sång 66

Alingsås den 19 – 22 maj 1966

Stämmokommitté:

Ordf.

John Lindholm

Skr., pressombudsman

Nils Ekberg

Researrangemang

Stig Lindelöf

Underhållningsarrangemang

Gunnar Lindholm

Sång och Musikprogram

Stig Ring, Börje Jonsson

Inkvartering, bespisning

Bojan Anderberg, Eivor Andersson

Sångarfestens sekretariat

Folkets Hus, Nygatan 22, tel. 0322/156 12



*Förbundsordf.
Josef Lindell:*

Svenska Arbetarsångarförbundet

En presentation

Sv. Arbetarsångarförbundet, som bildades den 16 november 1947 i Göteborg, är troligen det yngsta av våra Nordiska Arbetarsångarförbund.

För dess bildande hade dock svenska arbetarsångare deltagit i olika sångar-evenemang bl. a. den Nordiska Arbetarsångarfesten i Köpenhamn 1946.

Ett imponerande värdskap kombinerad med folkens sångarglädje över det grymma krigets slut med alla dess fasor, som vi i Sverige blevo förskonade ifrån, gjorde att flera av deltagarna i nämnda sångarfest efter hemkomsten togo initiativet till bildande av det Svenska Arbetarsångarförbundet, som såg dagens ljus redan året därpå 1947.

Därmed voro vi snart knutna till vårt Nordiska Arbetarsångarförbund som en naturlig följd. Samarbetet har ytterligare burit frukt, i det vi nu äro anslutna till IDOCO, en sammanslutning av Europas arbetarsångare och musiker med mellan 60- till 70.000 medlemmar till gagn för samarbetet mellan folken. Detta som en liten inledning.

Vad betyder då vårt förbund och vad har det för uppgifter beträffande sitt ändamål — Ja, här skulle mycket kunna andragas och detta får då utgöra mina personliga åsikter, som jag också hoppas delas av mina sångarkamrater, åtminstone de flesta.

För det första betyder väl vårt förbund mycket, då det gäller att utöva bevara våra tyvärr alltför fåtaliga körverk av arbetarsånger. Detta är säkerligen nödvändigt, enär vi kanske mer eller mindre glömt bort våra arbetarpionjärens arbete som ofta kombinerades med sånger som Internationalen och Arbetets söner m. m. vid massmöten och andra sammankomster för organisationen av vår arbetarrörelse. Sången har här betytt oerhört för denna sammansvetsning. Tyvärr har denna kampglöd svalnat betydligt i våra dagar, beroende i stort sett på, att vi fått det kanske för bra här i landet. Även om detta är sant, så

har vi dock ännu något att kämpa för. Nämligen att slå vakt om de fördelar vi fått genom att stödja vår arbetarrörelse.

Inom vårt förbund har vi också, liksom i de övriga Nordiska Arbetarsångarförbunden den fördelen att kunna samla alla sångare oavsett körernas strukturer, vilket ytterligare förkovrar vår samhörighet. Förutom våra arbetarsånger har vi också att slå vakt om många andra sånger bland vår repertoar från både det egna landet och andra länder.

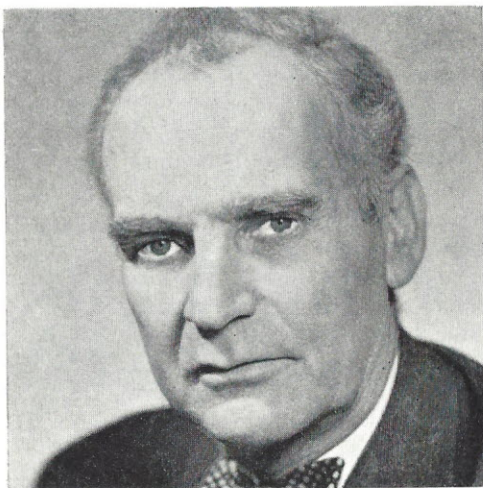
Att sången som hobby är en viktig faktor i vår tillvaro behöver väl knappast nämnas. Den som fått sångens och musikens goda gåva för att sprida glädje icke endast för sig själv utan även för andra, bör vara tacksam för den. Redan år 1912 väcktes dock tanken på bildandet av ett svenskt arbetarsångarförbund av en gammal veteran Axel Nilsson, Stockholm, som fortfarande trots sin höga ålder är aktiv inom våra sångarkretsar. Detta i och med en artikel i Socialdemokraten av den 14 juni nämnda år, som i form av ett upprop framhöll arbetarsångens betydelse jämsides med den ökade bildningsrörelsen inom arbetarrörelsen i samhörighetens tecken.

Det dröjde dock ända till år 1947, innan denna tanke blev verklighet. Sedan den tiden har våra körer och vårt förbund företagit sångarutbyten med andra länders körer och förbund, och dessutom har flera sångarfester inom landet anordnats av förbundet med i regel våra distriktsförbund som arrangörer. Bland de senare värd att ej falla i glömska är väl arrangerandet av den 2-dra Nordiska Arbetarsångarfesten i Göteborg den 28—30 juni 1952 med c:a 7000 sångare som deltagare. Åhöraremassor på upp till 40.000 personer vid Göta-platsen, där konserterna höllos, och en enig samstämmig press, vittnar om ett stort intresse för arbetarsången.

Inom den närmaste tiden, närmare bestämt den 19—22 maj 1966, stå vi inför ett nytt sångarmöte i samband med vår kongress, som hålles vart 3-dje år.

Vad sångarfesten beträffar, så är detta den första officiella, som arrangeras av vårt förbund, i Sverige. Platsen är Alingsås, vars ABF-kör, givetvis ansluten till vårt förbund, står för värdskapet. Ett ansvarsfullt arbete, som vi hoppas skall krönas med framgång. Till sångarstämman har även representationskörer och representanter från övriga nordiska länder plus gäster från vårt eget land inbjudits att delta. Behöver det sägas, att de alla hälsas varmt välkomna till oss. På förhand bör vi också ägna en tanke åt det stora arbete som hittills utförts av festkommittén och ABF-kören och som säkert kommer att finnas även efter sångarstämman. Det gäller nu för oss, att söka visa vår tacksamhet, och om några mindre tacksamma intermezzon skulle äga rum, taga detta med knusende ro. I stället bör vi hjälpa våra arrangörer för allas vårt gemensammas bästa.

Väl mött alltså i Alingsås 1966 till såväl kongressen som sångarfesten, med för förbundet fattade goda beslut och spridandet av sångarglädje för att stärka samhörigheten inom vårt förbund och ett gott förhållande till våra nordiska grannländers broderförbund.



*Stadsfullmäktiges ordf.
Helmer Larsson:*

En hälsning från Alingsås

För främlingen som under några korta dagar eller timmar gästar Alingsås, är väl staden en småstad som många andra, men för oss som blivit bofasta är den något vida mer. Den är inte bara vår hembygd där vi bygger och bor utan den har med åren blivit något av vårt eget jag. Torgen, gatorna, parkerna och den trädomkransade Gerdskaström, alltsom ögat ser och som man anar har vi lärt oss älska och akta. Söker man sig ut till stadens omgivningar, vad har då ej dessa att ge av idyller och trolsk skönhet. En naturälskare har här alla möjligheter att ge sig hän. En månskenskväll på Ålandaberget med vida utblickar över sjöarna Anten och Mjörn och med Ålandasjön djupt nedanför i ett hisnande stup, eller en sommardag på Mjörn med dess öar, leende stränder och solglitter över vågorna, det är upplevelser som länge stannar kvar i minnesbilden.

Nog är det viktigt att kunna få glädja sig åt en vacker natur och av andra liknande glädjeämnen, men för en levande stad finns det också en vardag med arbete och möda och här träder näringslivet in i bilden. Som industristad har staden traditioner sedan Alströmerstiden på 1700-talet. Alingsås var Jonas Alströmers födelsestad och häri startade han sitt fabriksväsende 1723. De gamla vävaretraditionerna uppehålls på ett förnämligt sätt av Alingsås Bomullsväveri. Nyare skott på samma tråd är AB Fodervävnader och Sidenväveriet. Konfektionsindustrin är också talrikt företrädda.

Bristen på yngre industrier har varit ett problem som stått i förgrunden. Behovet av önskemålen står alltjämt kvar även om det kan konstateras att en viss utjämning skett genom de företag inom metallbranschen som under senare år förlagt sin verksamhet till staden. Här kan nämnas Elektro-Helios, Aug.

Stenmans AB, förutvarande Tekaverken, Sieverts Kabelverk samt dessutom flera andra av mindre företag som genom stadens initiativ fått lokaler.

Alingsås kan sålunda bedömas som en industristad, men det finns plats för fler företag. Industrien är samhällets verkliga livsnerv som sätter sina spår i samhällets utveckling i övrigt.

Föreningslivet inom staden är företrädd av en rik flora av olika sammanslutningar, såsom fackföreningar, religiösa sammanslutningar, nykterhets- och ideella föreningar av skilda slag. För unga människor, liksom för äldre män och kvinnor gives härmed plats att göra sin insats inom resp. intresseområden.

För den som vill veta något om det Alingsås som varit finns museet där det bjuds rika källor att ösa ur.

I förhoppning att vådrets makter under Stämmodagarna visar sig från den vackra sidan och att staden i övrigt visar ett vänligt ansikte hälsas sångarna välkomna till vår stad.

*Stämmokommitténs ordf.
John Lindholm:*

Väl mött till SÅNG 66



Någon landsomfattande sångarstämma har icke hållits sedan vårt sångarförbund bildades för snart 20 år sedan. När nu Svenska Arbetarsångarförbundet arrangerar SÅNG 66 är det vår förhoppning att denna sångarfest skall bli en god propaganda och öka intresset för sången och musiken och sporra oss till ökade insatser.

Vi ha inom festkommittén sökt planera denna sångarfest så att den skall för deltagarna bli omväxlande med sångframträdande och underhållning. Vi vill även i dessa vårdagar visa vår stad med dessa vackra omgivningar.

Då det är första gången vi arrangerar en sångarfest med närmare 500 deltagare, så är det många problem att lösa. Vansklighet är givetvis att ordna med mat och logi åt så många. Men vi hoppas på överseende om allt inte går enligt ritningarna. Ta det med gott humör!

Vi hälsa Er alla välkomna till stämmostaden och vill vi särskilt hälsa våra gäster från våra nordiska grannländer.

I förhoppning om att sångarfesten skall ge rika upplevelser och bli till ett kärt minne för livet hälsar vi Er alla:

Väl mött till SÅNG 66!



*Stämmokommitténs sekr.
Nils Ekberg:*

ABF-kören i Alingsås 20 år

Vid möte med Alingsås Arbetarekommun år 1946, tog John Lindholm upp frågan om behovet av en sångkör inom Arbetsrörelsen i Alingsås. Frågan — som intresserade många — överlämnades till ABF-avdelningens dåvarande ordförande Axel Johansson som fick i uppdrag att inbjuda sångintresserade till ett möte för bildandet av en kör. Detta ägde rum under året 1946 och vid mötet valdes en interimsstyrelse med ledamöterna John Lindholm, Gertrud Larsson och Karl-Erik Karlsson.

En av de första arbetsuppgifterna för den nya styrelsen, blev att rekrytera medlemmar till en kör, engagera en dirigent och undersöka möjligheterna till en lämplig repetitionslokal.

Organist Alex Olander från Långared blev den nya ABF-körens ledare och dirigent, som i Samrealskolans aula under torsdagskvällar skolade de första 19 medlemmarna i körsång.

Tiden var snart inne för offentliga framträdande. Från stadens organisationer kom inbjudan om medverkan vid jubileum, årsmöten och fester. Sångarglädjen inom kören var stor och dess framträdande ökade allteftersom tiden gick. Man kunde konstatera att sångkören inom arbetarrörelsen i Alingsås hade kommit för att stanna.

Stadens medborgare har under åren bjudits på mycken och vacker körsång. Inte bara från ABF-kören, — utan även från många gästande körer, — som ABF-kören har haft samarbete och utbyte med. Gästerna har inte alltid varit svenska körsångare, ofta har det varit från de nordiska vänorterna Kastrop och Strömmen. Vid alla tillfällen har sången klingat vackert och mäktigt, med känsla och stämning som värmt många lyssnande hjärtan. Under den nuvarande dirigenten Börje Jonssons ledning genomförde ABF-kören en lyckad sångarresa till Finland, som rönt stor uppskattning bland de finska vännerna

och gav körmedlemmarna ett rikt utbyte. En oförglömlig resa i sångens tecken.

Från Alingsås ABF-avdelning vill vi med denna korta historik visa vår uppskattning för körens arbete under de tjugo åren och framföra ett varmt tack för insatserna att sprida bildning på sångens område.

Vi önskar ABF-kören lycka och framgång i sitt fortsatta arbete och hyllar hjärtligt till de 20 åren.

*Museiintendent
P. H. Rosenström:*

Livet i gamla Alingsås



”Staden ser ut som ett fat kräftor med mycket dill”, skrev Carl Linné om Alingsås under sin Västgötaresa 1746. Och man ger honom gärna rätt när man står högst uppe på Nollhaga berg eller Häradsberget och ser ut över staden. Som kanterna på en bricka sträcker sig höjderna runtom mot sjöarna Mjörn och Gärdsken och det röda som skymtar fram mellan allt det gröna som Linné tyckte. Hade han sett utsikten idag skulle han nog ha tyckt, att kräftornas antal decimerats. De röda gårdarna och de låga, röda husen har börjat försvinna. Nu skymtar långa, vita fabrikslängor, gula bostadskvarter och ljusa egnahemsvillor fram mellan träden.

Carl Linné kom till Alingsås då den industriella verksamheten var som livligast. Mer än tjugo år tidigare, en novemberdag 1723, hade några underligt lastade foror skramlat in på Alingsås gator. Säkerligen beskådades de ivrigt av stadens befolkning både för lastens och körsvennernas skull. Ty fororna kördes av främmande män från England och lasten utgjordes av maskiner, inköpta i Holland. Det var en betydelsefull dag i svensk industrihistoria och

forts. å sid. 18

Dagsprogram

Torsdag den 19 maj

- 17.00 Sångarfesten öppnas. Stora Torget, Rådhuset
- 18.30 Välkomstsamkväm med teater, Alingsås-Parken

Fredag den 20 maj

- 9.00 Öppnas Svenska Arbetarsångarförbundets 6:e kongress i Folkets Hus Cupolen
- 9.00 Körrepetitioner: Finland, Samrealskolan
- 11.00 Körrepetitioner: Norge, Samrealskolan
- 12.30-
- 14.00 LUNCH
- 14.00 Körrepetitioner: Sverige, Damkörer, Folkets Hus
- 15.00 Körrepetitioner: Sverige, Manskörer, Samrealskolan
- 14.00 Körrepetitioner: Sverige, Blandade „
- 17.00 Körrepetitioner: Sverige, Samtliga „
- 19.00 Svensk körkonsert i Alingsåsparken
- 20.30 Sångarbal å Stadshotellet

Lördag den 21 maj

- 9.00 Kongressen återupptager sina förhandlingar.
- 14.00 Sång å sjukhus och för gamla
- 12.30-
- 14.00 LUNCH
- 17.00 ABF-kören Alingsås jubileumskonsert. Östlyckeskolans aula
- 20.00 Sångarmiddag å Stadshotellet

Söndag den 22 maj

- 9.30 Alingsås Stadskyrka, Kyrkokonsert
- 10.45 Utfärd runt Mjörn till Nääs slott och Sommarro
- 12.00 LUNCH
- 14.30 Uppställning för avmarsch, Centralskolans gård
- 15.00 Nordisk körkonsert i Plantaget
- 16.30 (ca) Sångarstämman avslutas

Päiväohjelma

Tuorostaina 19/5

- 17.00 Kuorojuhlien avaus st. Torilla
Soittokunta "Kamraterna"
Alingsåsin ABF kuoro
Puh: Yhdistyksen puheenjohtaja Josef Lindvall. Tukholmasta
Tervetulo puhe Kaupungin puhj: H. Larsson
- 18.30 Tervetulojuhla Folkets Parkilla
Göteborgin Kansanteatteri esittää komedin "Barfota i Parken. (Paljain jaloin Puistossa)
Kahvitarjoilua. Tanssia.
Liput teatteriin maksaa 7:50 ja on tilattava matkaseuran johtajalta

Perjantaina 20/5

- 9.00 Työväenkuorojen yhdisdyksen kongressi avataan Folket Hus
Juhlien osanottajat saavat osallistua kongressiin mikäli tilat sallii
Helsingin Työväen Naiskuoron harjoitukset Samrealskola:ssa
- 12.30-
- 14.00 LOUNAS
- 17.00 Kuorojen yhteinen harjoitus Samrealskola:ssa
- 19.00 Ruotsin kuorojen konsertti Alingsås-Parken
- 20.30 Kaupunginhotelli on tilattu kuorojen juhlaa varten
Tanssit alkaa 21.00
Ne jotka haluavat osallistua erikoissupee kr: 15:—
Hotelli toivoo pöytätilaukset etukäteen sihteerin kautta
Sisäänpääsy on ilmainen kaikille osanottajille. (Supe ei ole pakollinen)

Lauvantaina 21/5

- 9.00 Kongressi jatkaa asioiden käsittelyä
- 10.00 Laulamme sairaalassa sekä vanhuksille. Kinnostuneita kuoroja tähän esintymiseen pyydetään ilmoittamaan osallistumisen sihteerille

12.30 LOUNAS

17.00 Alingsåsin ABF kuoron 20-vuotis juhlakonsertti

Östlyckeskolan. Ohjelmassa:

ABF Jousiorkesteri

Inga-Lill Johansson Supraano

Sven Lundevall viulu

Kaikille terve tuloa

20.00 Kuoropäivällinen Kaupungin hotellissa. Kaikki osan ottajat
TERVETULOA. Ohjelmaa.

Sunnuntaina 22/5

9.30 Kirkkokonsertti Alingsåsin kaupungin kirkossa

Osallistuvat kuorot meidän pohjoisista napurimaista

Tukholman Mieskuoro

Puh: Kirkkoherra Karl Linell

11.30 Kokoontuminen Isolla Torilla

Yhteinen seuramatka ympäri Alingsåsia. Lounas Nääs Linnassa, maksaa 11:—
hengeltä. Osanotto joka kuorolta erikseenon tehtävä

matkanjohtajalle Stig Lindelöf:illa

Lounaan jälkeen bussimatka takaisin Alingsåsiin

14.30 Järjestyminen Centralskolan luona yhteistämärssia

varten läpi kaupungin Plantaget:lla

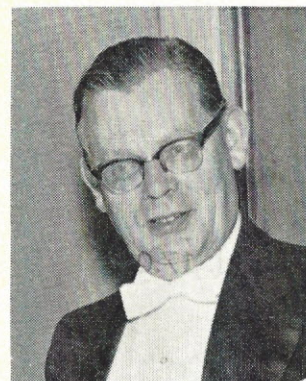
15.00 Pohjoismainen ulkoilma konsertti Plantaget:lla

Ohjelmassa kaikki Ruotsin kuorot sekä

osaa ottavat Pohjoismaiset kuorot

Puhe Nordiska Arbejdersangerforbundet Borghild Berglund, Norja

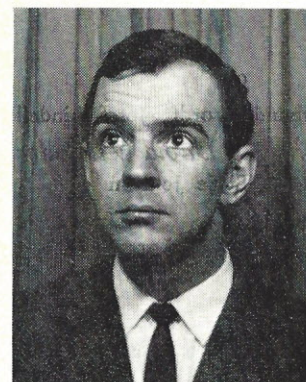
Soittokunta "Kamraterna"



Sven Möller
Dirigent



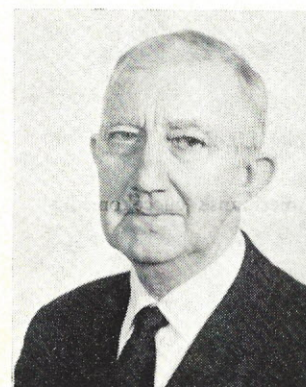
Stig Ring
Dirigent



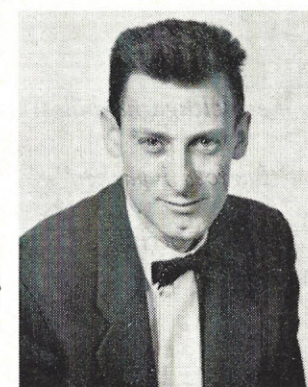
Sven Ivar Larsson
Dirigent



Ossi Elokas
Dirigent



Arne Ertnaes
Dirigent



Thor Bergersen
Dirigent

Sångarfesten öppnas

Torsdagen den 19 maj kl. 17.00
St. Torget vid Rådhuset

1. *Marsch*
Musikkåren Kamraterna
2. *Hälsningsanförande*
Svenska Arbetarsångarförbundets ordf. Josef Lindell
3. *Vårsång* *David Wikander*
ABF-kören, Alingsås, dirigent Börje Jonsson
4. *Sångarstämman öppnas*
Stadsfullmäktiges ordförande Helmer Larsson
5. *Marsch*
Musikkåren Kamraterna

Välkomstssamkväm

Torsdagen den 18 maj kl. 18.30
Alingsås-Parken

1. *Festdeltagarna hälsas välkomna*
Kommitténs ordförande John Lindholm
2. *"Barfota i parken"*
Folkteatern i Göteborg. Amerikansk cuccékomedi
3. *Kaffeservering*
5. *Dans*
Wilda Westarnas Qvintett

Svensk körkonsert

Fredagen den 20 maj kl. 19.00
Alingsås-Parken

1. *Damkör, dirigent Sven Möller*
Bondbröllop Rolf Dagerman (E. Moberg)
Arr. Ivar Wiedner
Min hu (Norsk sång) W. Peterson-Berger
2. *Blandad kör, dirigent Stig Ring*
När den sköna maj med sippor kommit
Aug. Söderman
Skära havre, ur
Iringorad, körsvit över svenska danslekar
Gunnar Hahn
3. *Flickkör, Tonette-kören, Göteborg, dirigent Stig Ring*
Vandringssång L. M. Lindeman (H. Ibsen)
Överby-vals Karl Anton
Arr. Stig Ring
4. *Manskör, dirigent Sven Ivar Larsson*
Ett bondbröllop Aug. Söderman
Det skönaste landet, Torsten Rantzén (B. Gripenberg)
5. *Anförande*
Ombudsman Allan Malmgren, ABF, Stockholm
6. *Stor blandad kör, dirigent Stig Ring*
Här är landet Hugo Alfvén

ABF-kören Alingsås

Jubileumskonsert

1946—1966

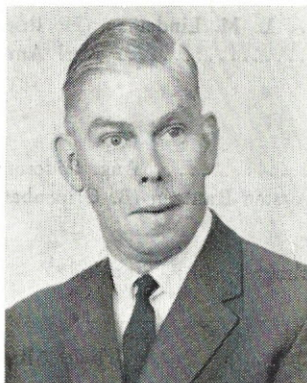
Lördagen den 21 maj kl. 17.00
Östlyckeskolans aula

Medverkande

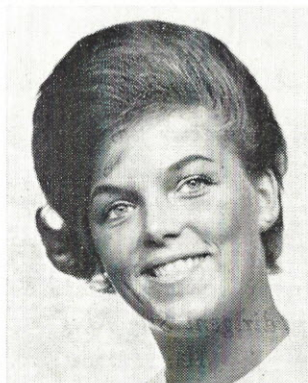
ABF-kören, blandad kör
ABF Alingsås Stråkorkester
Inga Lill Johansson, St. Teatern, sopran
Sven Lundevall, Kristinehamn, violin
Orkesterledare: Sven Hallberg
Dirigent: Börje Jonsson



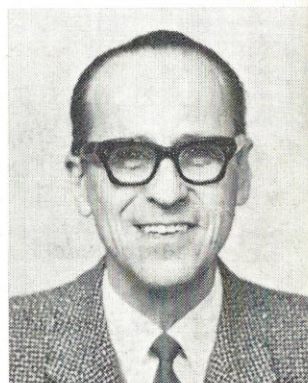
Börje Jonsson
Dirigent



Sven Hallberg
Orkesterledare

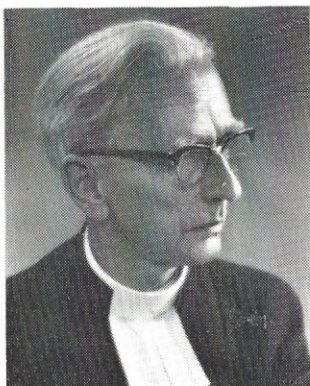


Inga-Lill Johansson
Sopran



Sven Lundevall
Violin

1. *Stråkorkester*
Honnörmarsch Helge Damberg
2. *Hälsningsanförande*
3. *Blandad kör med orkesterackompanjemang*
Tango Illusion N. Mentschel, arr. Börje Jonsson
Gondolsång Curtis, arr. Börje Jonsson
4. *Sopransolo, (pianoackompanjemang Göran Strandberg)*
Summertime Gershwin
My lover is a fisherman Strickland
Jag gick mig ut en aftonstund. Österbottnisk folkvisa
5. *Blandad kör a capella*
Storm och böljor tystna re'n C. M. Bellman
Min älskling du är som en ros Evert Taube
Säg får jag ljuva flicka. Er laube mir, tysk folkvisa
Arr. J. Brahms
6. *Stråkorkester*
Svenska folkvisor och danser J. van Eysden
Aftonstämning Helge Damberg
7. *Violinsolo*
Potpurri över slaviska melodier
8. *Blandad kör a capella*
In stille nacht Tysk folkvisa. J. Brahms
Stämning W. Peterson-Berger
8. *Violinsolo med orkesterackompanjemang*
Romans Jean Sibelius
Berceuse Armas Järnefelt
9. *Blandad kör med orkesterackompanjemang*
Min kruslockiga baby G. H. Clutsam
Arr. Börje Jonsson
10. *Hyllningar*
11. *Blandad kör med orkesterackompanjemang*
Fangekor fra Nebukanezar Guiseppe Verdi
Norsk text: Tor Holmen



Kontraktsprost Karl Linell

Kyrkokonsert

Söndagen den 22 maj kl. 9.30
Alingsås stadskyrka

1. Helsingin Työväen Naiskuoro, dirigent musikdirektör Ossi Elokas

Tre andliga finska folkmelodier i arr. av Ossi Elokas
Du Herr, nådigt oss har lett V. A. Koskenniemi
Svensk text: Joel Rundt
Oh Herre Krist, vår Konung...
Martin Behm — Elias Lönnrot
Om Kristi blod jag sjunger...
Finsk andlig folkdiktning

2. Stockholmsdistriktets manskör, dirigent Sven Möller

Aftonstämning Th. Melander
Om än änglars språk jag talte Erik Erling
Zum Sanctus Schubert

3. Tal av kontraktsprost Karl Linell

4. Sv. ps. 474: 1—3

5. Lilleströms Damekor og Fagf. Mandskor, dirigent Arne Ertnaes

Ave Maris Stella Edv. Grieg
Herrens navn vaere lovet Arild Sandvold
Hymne, Anthem over Davids Salme 118:33—34
Johannes Haarklou (med orgelackompanjemang)

6. Sv. ps. 424: 4—5

Fri entré, kollekt upptages till sjuka och gamla

Nordisk körkonsert

Söndagen den 22 maj kl. 15.00
Plantaget

1. Marsch

Musikkåren Kamraterna

2. Sv. Arbetarsångarförbundets samlade damkörer, dirigent Sven Möller

Vårvisa Gustaf Kusefelt (Lars Wivallius)...
Ölandsserenad, Carl Larsson (Arne Bengt Karnegård)

3. ABF Alingsås barnkör, dirigent Börje Jonsson

4. Sv. Arbetarsångarförbundets samlade manskörer, dirigent Sven Ivar Larsson

Drömmar (och hade jag en tia) Otto Olsson
Undan ur vägen C. M. Bellman

5. Helsingin Työväen Naiskuoro, damkör, Finland

Dirigent Ossi Elokas

Einari Vuorela (Sommarnatt) Ahti Karjalainen
Saima Harmaja (lycklig morgon) Ossi Elokas

6. Lilleströms Damekor og Fagf. Mandskor Lilleström Norge (blandad kör), dirigent Thor Bergersen

Den dag kjem aldri eg deg glöymer Klaus Egge
Sverige Wilh. Stenhammar

7. Sv. Arbetarsångarförbundets samlade mans-, dam- och blandade körer (stor blandad kör), dirigent Stig Ring

En sommarmarsch Felix Körling

8. Anförande av Nordisk Arbeidersangerforbunds sekr. Borghild Berglund

9. Sångarstämman avslutas

10. Samtliga svenska, norska och finska körer jämte blåsorkester, dirigent Stig Ring

Det er Norden Oskar Gyldmark

för den lilla staden Alingsås, som nu med en gång tack vare Jonas Alströmers initiativ seglade fram som landets stora textilindustristad.

Alingsås Manufakturverk, som skapades av Jonas Alströmer, fick under en lång följd av år välvilligt ekonomiskt stöd från rikens ständer. Till anläggningen hörde strump-, band- och klädesväveri, kattuntryckeri, tobaksspinneri, kritpiptillverkning och färgeri. Man räknar med att mer än 1.800 personer bodde i Alingsås vid 1700-talets mitt och att hälften var sysselsatta eller på annat sätt knutna till Alströmers manufakturverk.

Sedan de statliga understöden till manufakturverket dragits in på 1770-talet tvingades Jonas Alströmers söner att lägga ner verksamheten vid flera verkstäder.

I likhet med många andra svenska 1800-talsstäder var Alingsås en trädgårdsstad. Ofta var boningshuset omgivet av en ansenlig trädgård. Även om detta låg vid gatan gömde sig ofta därbakom en välbevuxen och välskött trädgård där snäckor och stenar kantade gårdsplanens gräsmattor och rabatter — en idyll som bidrog till att öka det lugn, som karakteriserade staden Alingsås. Även om det fanns något grått och smått över stadens yttre aspekt, gav dessa många trädgårdar och täppor sommartid ett angenämt intryck åt gästande främlingar.

Året 1862 kom att bli ett märkesår för textilindustrin i staden eller rättare sagt för hela den industriella verksamheten. Charles Hill startade då ett bomullsväveri, sedermera Alingsås bomullsväveri, som utgjorde begynnelsen på den nya industriella utvecklingen i Alingsås. Fabrikationen drevs snabbt i höjden, redan 1864 var tillverkningsvärdet mer än 325.000 riksdaler och man sysselsatte närmare 300 man.

Redan några år tidigare hade Alingsås fått tågförbindelse med Göteborg. Västra Stambanan byggdes 1855 och ett år senare kunde Alingsåsarna med järnväg nå sin store granne i väster. Under järnvägarnas allra första tid kände sig allmänheten en smula bortkommen, när det gällde sättet att begagna det nya fortskaffningsmedlet. Skämttidningarna har ju också uppmärksammat den enfaldige järnvägsresenären och historier föddes, som levt kvar i pressen ända in i våra dagar.

I lantbefolkningens ögon framstod Alingsås som den stora marknaden. Här i Alingsås hölls förutom de sedvanliga torgdagarna fyra i almanackan upptagna frimarknader. För ungdomarna var staden platsen, där man tillfälligt kunde få ett arbete med en lätthet, som man inte var van vid hemifrån byn. Staden var också platsen där man utan alltför mycket övertalning och krus kunde bli av med sina varor och där man gratis kunde få se gycklare och andra underliga personer. Framför allt var staden den plats, där öl och brännvin flödade i relativt obegränsade mängder.

Under 1800-talets slut var självhushållens tid ännu inte förbi och man hade

alltjämt vanan att lägga upp stora förråd. Vid höstmarknaden försåg sig borgare med potatis per tunna, ibland också med en tunna vinteräpplen om man hade lämpliga utrymmen. Så var det rotsaker av alla slag och vitkålshuvuden för kålsoppan vintern lång. Sill och annan fisk skaffades hem i tunna eller fjärding. Och så nedkalkades många tjog ägg. Smöret var salt och kraftigt gult och fanns packat i större eller mindre tinor.

Liksom i många storstäder florerade ett föreningsliv av stor omfattning i Alingsås. Skarpskyttekåren bildades 1861 och hade sådana övningar, som kunde ersätta första årets beväringsexercis. Fruntimmersföreningen bildades 1851 för att medverka till att de fattiges barn skulle få kristlig vård och uppfostran.

Ingenting kan bättre spegla stadens liv än ortens egen tidning. När Alingsås genom J. D. Michelsen fick sin första tidning år 1865 med namnet "Alingsås Weckoblad" måste det ha varit en betydelsefull dag för den lilla staden.

Staden i dalgången vid Mjörn upplevde under 1700-talets mitt en industriell utveckling av stora mått. Hundra år senare blomstrade industrien åter upp, staden fick en egen tidning, isoleringen bröts genom järnvägens tillkomst och för borgaren i Alingsås kom levnadsförhållandena att förändras i flera avseenden. Men idyllen, det lugna tempot försvann ej trots den nya industriella och merkantila verksamheten.

VÄLKOMMEN

sång
66

SOUVENIRER
VYKORT
VIMPLAR
MINNESSAKER
GRAMMOFONSKIVOR
NOTER
MUSIKINSTRUMENT
TILLBEHÖR

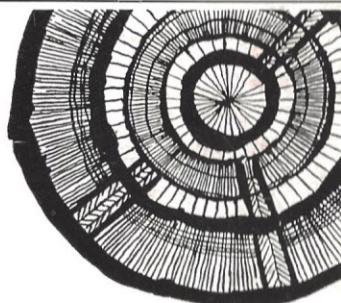
Lindholms Musikaffär

N. Strömgatan 36 (snett emot Folkets Hus)

KONSUM

Resurser för den
moderna familjen

DOMUS



STADSHOTELLET ALINGSÅS

Telefon växel 0322/140 00

Tänk efter före

FOLKSAM
försäkrar

Kungsgatan 24
Tel. 0322/159 55

Pris 2 kronor

ALINGSÅS TRYCKERI 1968

Svenska Arbetarsångarförb. 1:STA SÅNGARSTÄMMA

sång 66



° **ALINGSÅS**
19-22 maj

PROGRAM